

Institut
za etnologiju
i folkloristiku

TRIBINA IEF-a

U KNJIŽNICI INSTITUTA ZA
ETNOLOGIJU I FOLKLORISTIKU
(ŠUBIĆEVA 42, V. KAT)

STEVO ĐURAŠKOVIĆ

Teorije totalitarizma, europska desnica i revizija prošlosti

utorak
28.
studenog
2017.

u **13.00**
sati

Nakon urušavanja komunističkog bloka u Europi europske zemlje u svoju političku agendu unose teorije totalitarizma kao okvir suočavanja s prošlošću Drugoga svjetskog rata. Rezolucijama Vijeća Europe iz 1996., odnosno 2006., te naposljetku rezolucijom Europskog parlamenta iz 2009. godine izjednačena je narav fašizma i komunizma - kako njihovih ideologija tako i zločina obaju režima. Iako su rezolucije smjerale na hvalevrijedno suočavanje s prošlošću komunističkih diktatura, u ovom ću predavanju pokazati kako su one otvorile Pandorinu kutiju povijesnog revizionizma koji prijeti vrijednostima liberalne demokracije i građanske Europe. Naime, uporaba teorija totalitarizma obezvrijedila je antifašistički konsenzus na kojem je počivala Europa nakon 1945. godine, a koji je sadržan u ideji kako su se antifašisti raznih ideoloških smjerova - od komunista do kršćanskih demokrata - ujedinili u zajedničkoj borbi protiv najvećeg zla čovječanstva: fašizma i nacizma. Pokazat ću kako je urušavanje europskog antifašističkog konsenzusa otvorilo prostor radikalno desnom povijesnom revizionizmu, tj. dokazivanju čak i veće zločinačke naravi komunizma u odnosu na fašizam, te koje opasnosti za liberalnu demokraciju proizlaze iz toga. Naposljetku, predavanje će, polazeći od problema teorija totalitarizma, pokazati kako se fašizam i komunizam ne mogu izjednačiti kako s obzirom na prirodu ideologije tako ni s obzirom na karakter počinjenih zločina.

PREDAVAČ

STEVO ĐURAŠKOVIĆ docent je na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Magistrirao je povijest na Central European University (CEU) u Budimpešti, a doktorirao na Fakulteti za društvene vede (FDV) Univerze v Ljubljani na usporedbi politika povijesti u Hrvatskoj i Slovačkoj u 1990-ima. Predaje kolegije *Politike povijesti* i *Hrvatska politička povijest*, a znanstveni interesi su mu nacionalno-integracijski procesi u srednjoj i istočnoj Europi, politike povijesti i suočavanje s prošlošću, te odnos komunizma i nacionalnog identiteta.